

Dr Marina Mihaljević
ZAŠTITA I REVITALIZACIJA

LITERATURA

Dr Slobodan M. Nenadović, *Zaštita graditeljskog nasleđa* (Beograd: Arhitektonski fakultet, 1980).

Jovan Nešković, *Revitalizacija spomenika kulture* (Beograd: Arhitektonski fakultet, 1986).

ISPIT

Pismeni ispit u trajanju od 60 min. Ima 7 pitanja nejednake težine
(3 x 8 poena + 2x10.5 poena + 2 x 12.5 poena).

OKVIRNE TEME - PITANJA (Spisak jse stalno menja i dopunjava):

Kako se zove nauka o baštini? Koje su institucije (ustanove) povezane sa ulogom baštinjenja?

Šta je to haritologija?

Koji spomenici u Srbiji se nalaze na UNESCO-voj Listi svetske kulturne baštine?

Koje vrste i kategorije spomenika utvrđuje i štiti naš Zakon o nepokretnim kulturnim dobrima?

Koje vrste spomenika štiti naš Zakon o nepokretnim kulturnim dobrima?

Kako su kategorisani spomenici koje štiti naš Zakon o nepokretnim kulturnim dobrima?

Koje građevine, lokaliteti ili ambijentalne celine se utvrđuju kao prethodno zaštićna nepokretna kulturna dobra?

Nabrojte nepokretna kulturna dobra od izuzetnog i velikog značaja na području opštine Novi Pazar.

Nabrojte pet spomenika van teritoriji Srbije koji se nalaze na UNESCO-voj Listi svetske kulturne baštine.

Nabrojte po jedan spomenik od izuzetnog značaja od svake vrste zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara sa područja Srbije

Nabrojte spomenika na teritoriji Srbije koja se nalaze na UNESCO-voj Listi svetske kulturne baštine.

Nabrojte spomeničke vrednosti koje može imati graditeljsko nasleđe kao spomenik vredan čuvanja.

Nabrojte uzroke propadanja spomenika.

Objasnite prirodu materijala kao faktor propadanja graditeljskog nasleđa.

Objasnite prirodu materijala kao faktor propadanja graditeljskog nasleđa. Kako se spomenik štiti u takvom slučaju?

Navedite faktore koji uzrokuju i doprinose propadanju graditeljskog nasleđa koji su vezani za delovanje čoveka.

Nabrojte koji se sve faktori propadanja graditeljskog nasleđa mogu vezati za nesvesnu degradaciju spomenika od strane čoveka.

Nabrojte koji se sve faktori propadanja graditeljskog nasleđa mogu vezati za svesnu degradaciju spomenika od strane čoveka.

Koji prirodni faktori uzrokuju i doprinose propadanju graditeljskog nasleđa?

Kako biste ukratko opisali odnos prema spomenicima pre XIX veka. Navedite jedan slavan primer.

Koji su bili osnovni stavovi Viole le Dika po pitanju zaštite i obnove spomenika?

Ukratko objasnite posledice shvatanja da treba obezbediti stilsko jedinstvo spomenika. Navedite jedan slavni primer.

Koji su bili osnovni stavovi Džona Raskina po pitanju zaštite i obnove spomenika?

Koji su bili osnovni stavovi romantičara XIX veka po pitanju zaštite i obnove spomenika?

Koji su bili osnovni stavovi Maksa Dvoržaka po pitanju zaštite i obnove spomenika?

Koji su bile stavovi Atinske povelji iz 1931. g. u pogledu konzervacije i resturacije spomenika?

Koji su bili stavovi Venecijanske povelje iz 1960. g. u pogledu konzervacije i resturacije spomenika?

Šta su osnovni ciljevi i postavke 'aktivne zaštite' druge polovine XX veka?

Nabrojte opšte načela u primeni tehničke zaštite graditeljskih spomenika.

Nabrojte mere tehničke zaštite graditeljskih spomenika.

Nabrojte opšte principe u sprovođenju zaštite graditeljskih spomenika.

Ukratko objasnite načelo poštovanja svih vrednosti na spomeniku. Navedite primere.

Ukratko objasnite načelo poštovanja svih stilova na spomeniku. Navedite primere.

Ukratko objasnite načelo čuvanja autentičnosti spomenika i njeovih spomeničkih vrednosti. Navedite primere.

Ukratko objasnite načelo stalnosti spomenika na mestu gradnje. Navedite ilustrativne primere.

Ukratko objasnite načelo dokumentarnosti i kontinuiteta u radu i načelo saradnje sa drugim strukama.

Koji su sve izvori za proučavanje prvobitnog izgleda spomenika i njegovih istorijskih faza?

Nabrojte oblike tehničke zaštite spomenika.

Navedite kada se primenjuju, šta sve obuhvataju i koji su ciljevi tehničkih mera privremene zaštite.

Primena zaštitnih gradjevina.

Šta je to konzervacija?

Koji sve tehničke postupci mogu biti primenjeni prilikom postupka konzervacije?

U kojim slučajevima postupak konzervacije podrazumeva zamenu originalnog materijala i originalnih arhitektonskih elemenata?

Šta je to anastiloza?

Navedite dva primera slavni istorijskih spomenika koji su skoro u potpunosti obnovljeni primenom anastiloze.

Navedite i objasnite jedan primer spomenika u Srbiji na kojima je primenjen postupak anastiloze.

Kako i sa kojim ciljem se primenjuje anastiloza na arheološkim nalazištima?

Šta je to restauracija?

Navedite jedan slavan primer potpune restauracije iz svetske konzervatorske prakse.

Navedite i ukratko objasnite neki primer restauracije iz naše konzervatorske prakse (stanje u kome se spomenik nalazio i radovi).

Navedite uobičajene načine za odvajanje starog i novog u postupku restauracije.

Šta je to degažiranje?

Šta je to relokacija? Kakav je stav Atinske i Venecijanske povelje prema relokaciji spomenika?

Ukratko opišite tehničke postupke primenjene prilikom premeštanja i prezentacije hramova u Abu Simbelu. Zbog čega se pristupilo relokaciji?

Koji su spomenici na teritoriji Srbije i bivše Jugoslavije su premešteni?

Ukratko opišite postupak premeštanja Trajanove table. Zbog čega se pristupilo relokaciji?

Šta su to etno-parkovi? Koja je osnovna mera tehničke zaštite koja je sprovedena prilikom njihovog formiranja?

Navedite naš najznačajniji primer relokacije ruralne arhitekture.

Šta je to relokacija? Navedite naš najznačajniji primer relokacije ruralne arhitekture.

Šta je to revitalizacija spomenika?

Navedite ciljeve revitalizacije graditeljskog nasleđa.

Navedite načela u primeni revitalizacije graditeljskog nasleđa.

Šta podrazumeva i koje su teškoće u sprovođenju načela kontinuiteta funkcije?

Šta podrazumeva i koje su teškoće u sprovođenju načela odgovarajuće funkcije spomenika?

Šta podrazumeva i koje su teškoće u sprovođenju načela tehničke asanacije istorijskih spomenika i celina?

Kroz primere prokomentarišite sprovođenju načela očuvanja spomenika i njegovih spomeničkih vrednosti kao osnovnog principa revitalizacije spomenika.